Uitspraak Commissie van Beroep 2010-02 d.d. 28 januari 2010
(prof. mr. A.S. Hartkamp, voorzitter, mr. A. Rutten-Roos, mr. C.A. Joustra, mr. F.H.J. Mijnssen en A. Vastenhouw, leden, en mr. M.J. Drijftholt, secretaris)

Samenvatting

Inboedelverzekering. Inbraak. Fraude. Royement verzekering Registratie in Interne Verwijzingsregister en Externe Verwijzingsregister. De Commissie oordeelt aan de hand van processen-verbaal en getuigenverklaringen dat Aangeslotene in dit geval erin is geslaagd tegenbewijs tegen de gestelde inbraak te leveren. Vordering afgewezen.

Klik hier voor de uitspraak in eerste aanleg.

1. Procedure

1.1 [X c.s.] hebben bij beroepschrift van 29 april 2009, binnengekomen op 5 mei 2009 bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFid), op de voet van artikel 22.1 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening juncto artikel 5 van het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (het Beroepsreglement), de beslissing van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: de Geschillencommissie) van 23 maart 2009 ter toetsing voorgelegd aan de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (hierna: de Beroepscommissie). [X c.s.] hebben daarbij ook producties overgelegd.

1.2 Bij verweerschrift van 8 juli 2009 heeft [naam verzekeraar] geantwoord.

1.3 De Beroepscommissie heeft de zaak ter zitting van 27 oktober 2009 mondelinge behandeling. [X c.s.] waren daarbij niet aanwezig; zij werden vertegenwoordigd door [Y]. [naam verzekeraar] was aanwezig.

2. De procedure in eerste aanleg

Voor het verloop van de procedure in eerste aanleg verwijst de Beroepscommissie naar de uitspraak van de Geschillencommissie die aan deze uitspraak is gehecht.

3. Inleiding op de beoordeling van het beroep

3.1 De Beroepscommissie gaat uit van de volgende feiten:

(i) [X c.s.] hebben bij (een rechtsvoorganger van) [naam verzekeraar] een "[naam] Inboedelverzekering" afgesloten.

(ii) De vrouw heeft op 26 juli 2004 bij de politie aangifte gedaan van inbraak in de woning van belanghebbenden aan de Gladiolenstraat 32 te A, waarbij een grote hoeveelheid goederen was ontvreemd. De diefstal zou volgens het proces-verbaal van aangifte zijn gepleegd tussen zondag 25 juli 2004 om 15.00 uur en maandag 26 juli 2004 om 23.45 uur. De vrouw heeft verder nog het volgende verklaard:
"Ik ben met mijn man op zondag 25 juli 2004, omstreeks 15.00 uur van huis weggegaan. Op maandag 26 juli 2004, omstreeks 23.45 uur zijn wij weer thuisgekomen. Eenmaal binnen zag ik dat het hele huis overhoop was gehaald. (…) Ik zag dat de buitendeur aan de achterkant van de woning openstond. Ik zag dat de deur ter hoogte van de drie sloten was verbroken (…) Vervolgens zag ik in de achtertuin dat de achterpoort, deze leidt naar een pad achter de tuin, ook was verbroken."
(iii) [X c.s.] hebben aangifte van de schade gedaan bij [naam verzekeraar]. Een door [naam verzekeraar] ingeschakelde deskundige heeft de schade gewaardeerd op een bedrag van € 26.909,-.
(iv) Op 9 december 2004 heeft de heer [Z], werkzaam bij [naam verzekeraar], in verband met de bovengenoemde schademelding aangifte gedaan tegen [X c.s.] ter zake van oplichting, dan wel poging tot oplichting en valse aangifte. De Officier van Justitie heeft besloten af te zien van vervolging.
(v) [naam verzekeraar] heeft geweigerd de schade te vergoeden. Bij brief van 6 juli 2005 heeft [naam verzekeraar] aan [X c.s.] medegedeeld dat er geen dekking is voor de inbraakschade en dat de inboedelverzekering zou worden geroyeerd. [naam verzekeraar] geeft verder te kennen de gegevens van [X c.s.] te zullen registreren in interne en externe incidenten registers. [naam verzekeraar] concludeerde in die brief dat [X c.s.] met betrekking tot de schade opzettelijke onware of onvolledige mededelingen hebben gedaan.

3.2 In eerste aanleg hebben [X c.s.] vergoeding van de schade gevorderd die zij stellen te hebben geleden door de door hen gestelde inbraak en diefstal. Hun schade begrootten zij op € 50.306,58 inclusief wettelijke rente, smartengeld en kosten van hun gemachtigden. Voorts vorderden [X c.s.] dat [naam verzekeraar] zou worden bevolen de interne en externe signalering van [X c.s.] door te halen.

3.3 [naam verzekeraar] heeft (voor zover thans nog relevant) aangevoerd aan dat er geen sprake is van een gedekt evenement, subsidiair dat de dekking wegens het doen van onjuiste mededelingen na het ontstaan van schade is vervallen. De afwijzing van de schade is gebaseerd op het onderzoek dat naar aanleiding van de gestelde inbraak is verricht en hetgeen daarover is vastgelegd in het proces-verbaal van de politie en in het proces-verbaal van de Technische Recherche. Volgens [naam verzekeraar] staat op grond hiervan vast dat [X c.s.] zelf de braaksporen hebben aangebracht en dat er nimmer een diefstal heeft plaatsgevonden.

3.4 De Geschillencommissie heeft geoordeeld dat [naam verzekeraar] met reden heeft kunnen stellen dat geen sprake is geweest van een inbraak in de woning van [X c.s.] maar dat zij de inbraak in scène hebben gezet, dat [X c.s.] vervolgens opzettelijk onware of onvolledige mededelingen hebben gedaan en dat zij daarom op grond van het bepaalde in artikel 10.5.b van de op de inboedelverzekering van toepassing zijnde algemene voorwaarden geen rechten aan de verzekering kunnen ontlenen. Er bestaat geen aanleiding dat [naam verzekeraar] de gedane interne en externe registratie van [X c.s.] doorhaalt. De Geschillencommissie heeft als bindend advies de klacht afgewezen.

4. Beoordeling in hoger beroep

4.1 [X c.s.] zijn in beroep gekomen tegen het bindend advies van de Geschillencommissie. Daarbij hebben zij hun vordering op het punt van de hoogte van de schade vermeerderd: zij vorderen thans een totaalbedrag van € 62.736,-. Kort gezegd voeren [X c.s.] aan dat de Geschillencommissie ten onrechte heeft geoordeeld dat er reden is te kunnen stellen dat geen sprake is geweest van een inbraak en dat [X c.s.] de inbraak in scène hebben gezet. [X c.s.] menen dat de Geschillencommissie ten onrechte heeft geoordeeld dat [X c.s.] de stellingen en bevindingen van [naam verzekeraar] onvoldoende gemotiveerd hebben weersproken en ook geen tegenbewijs hebben geproduceerd.

4.2. Het bewijs dat het verzekerd evenement (de diefstal) heeft plaatsgevonden rust op [X c.s.]. Naar de Beroepscommissie begrijpt, zijn [X c.s.] van mening dat de toedracht van de inbraak en de daarmee gepaard gaande diefstal vast staat op grond van het proces-verbaal van aangifte, zoals hierboven onder 2.1 (ii) weergegeven.

4.3 [naam verzekeraar] heeft gemotiveerd gesteld waarom zij van mening is dat de inbraak door [X c.s.] in scène is gezet en dat het gedekte evenement niet heeft plaatsvonden. Daarbij doet [naam verzekeraar] een beroep op het navolgende:

A. Door de politie is op 27 juli 2004 als getuige van de inbraak gehoord W, die destijds een buurman van [X c.s.] was. Het proces-verbaal van dit verhoor luidt als volgt:

"Ik kan u vertellen dat ik op zondag 25 juli 2004, tussen 12.00 uur en 13.00 uur wel iets gehoord heb. Ik zat boven in mijn werkkamer te werken. Deze kamer is aan de achterzijde van de woning. Ik hoorde op een gegeven ogenblik breek- en kraakgeluiden. Ik hoorde dat deze geluiden uit de tuin kwamen van mijn buren op de Gladiolenstraat 32. Ik keek uit het raam en zag enkele houtsplinters omhoog springen bij de achterzijde van mijn buren. Ik hoorde weer kraakgeluiden. Ik vertrouwde het niet!
Ik ben naar beneden gelopen en heb in de achtertuin gekeken. Ik ben mijn achtertuin uit gelopen en ben in het pad achter onze woning gaan kijken. Ik opende de poort van mijn tuin. Dit maakte wat geluid. Plotseling was het stil. Ik probeerde over de schutting te kijken van de buren. Ik zag dat de poort dicht was. Ik bedoel de poort van mijn buren. Ik keek er overheen, maar kon niets zien. Ik ben toen terug mijn achtertuin ingelopen. Ik vond het vreemd en bleef in de achtertuin staan. Ik ben toen gaan kijken over mijn schutting aan de zijde waar altijd de auto's staan. Ik zag de auto van de

buren staan. Ik zag een oud model Mazda staan. Ik herken deze auto als zijnde de auto van mijn buurman. De auto stond met de kofferbak richting de muur. De auto stond ongeveer 5 meter van de ijzeren toegangspoort van het pad aan de achterzijde van de woning.
Ik ben toen terug de tuin in gelopen. Ik hoorde niets meer! Ik wilde net naar binnen gaan, toen ik iemand hoorde lopen in de achtertuin van mijn buren. Ik keek door de schutting en zag een onderkant van het gezicht. Ik zag een getinte huidskleur en een licht baardje. Ik meende mijn buurman te herkennen. Ik riep nog: "oh, ben je het!" Hierop kreeg ik antwoord. Ik dacht dat het wel goed zou zijn. Ik ben toen naar binnen gegaan! Ik ben weer naar boven gegaan, toen hoorde ik weer dezelfde breek geluiden. Ik heb daar verder geen aandacht meer aangegeven."

B. Vervolgens is op 5 augustus 2004 de man door de politie als verdachte gehoord. Van dit verhoor is proces-verbaal opgemaakt. Dit luidt voor zover relevant als volgt:

"Ik moet u vertellen dat wij Vrijdag 23 juli 2004 naar mijn moeder zijn gegaan. Wij zijn daar gebleven tot zondag 25 juli 2004. Wij zijn die zondag ongeveer om 13.30 uur naar huis gegaan aan de Gladiolenstraat 32 te A. Toen wij daar kwamen was er nog niet ingebroken. (…) Ik ben vervolgens (…) ook even bij de buren geweest. (…)
U vertelt mij dat er een getuige is gehoord en deze verklaard heeft de inbraak gehoord te hebben en deels gezien te hebben. De getuige zou op zondag 25 juli 2004 tussen 12.00 uur en 13.00 uur [hebben gehoord] dat er was ingebroken. Ik kan u vertellen dat ik hier niets van snap. Op dit tijdstip waren wij nog bij mijn moeder. (…)
Zoals ik u eerder verklaarde kwamen wij omstreeks 13.30 uur thuis op die zondag. Ik kan u verzekeren dat er toen nog niet was ingebroken. In de tijd dat ik bij de buurvrouw op nummer 34 was, is er ook niet ingebroken. De inbraak moet na 15.00 uur gepleegd zijn.
U vertelt mij dat een getuige onze auto gezien heeft in de tijd tussen 12.00 uur en 13.00 uur. De auto zou naast onze woning gestaan hebben. Ik kan u vertellen dat de getuige dit dan niet goed heeft gezien. (…)
U vertelt mij dat de getuige gehoord heeft dat er iets verbroken was en over de schutting heeft gekeken. (…)
De getuige zou gezien hebben dat een manspersoon met een licht getinte huidskleur en een kort ringbaardje in de tuin aanwezig was.
Ik kan u zeggen dat ik denk dat ik dat ben geweest. Ik weet wel dat ik de buurman nog gezien heb. Ik heb hem nog gegroet. Ik denk dat de getuige mijn buurman is van de Gladiolenstraat 30 te A. Zijn naam is W.
(…)
U vraagt mij wat de buurman tegen mij gezegd heeft in de tuin. Ik hoorde de buurman, genaamd W zeggen: "ik dacht dat er werd ingebroken". Ik heb toen gezegd dat er niets aan de hand was en dat wij gewoon thuis waren. (…)
U vraagt mij of de poort achter onze tuin altijd op slot zit als wij weg gaan. Ik kan u zeggen dat wij deze poort niet meer gebruiken en altijd op slot zit. (…)"

C. V, technisch rechercheur van de Politie Gelderland-Zuid heeft onderzoek verricht naar de toedracht van de inbraak. Hij kreeg het vermoeden dat "het hoofdslot van de achterdeur niet geforceerd was toen deze deur dicht en slotvast afgesloten was", zoals de vrouw bij haar aangifte ten overstaan van de politie had verklaard. V heeft het slot toen aan een nader onderzoek onderworpen. In zijn proces-verbaal van 10 augustus 2004 concludeert hij het volgende:

"Naar aanleiding van het ingestelde onderzoek ben ik van mening, dat de nachtschoot van het hoofdslot niet teruggedrukt was in de slotkast terwijl deze deur slotvast was afgesloten.
Met name het ontbreken van braakschade aan de sluitplaat en sluitkom, alsmede het ontbreken van (kras)sporen van een breekvoorwerp op de (zijkant van de) nachtschoot is mijns inziens niet verenigbaar met het vermeende terugwrikken van de nachtschoot met een breekvoorwerp dan wel het forceren van het slot in een slotvaste situatie.
De lichte beschadigingen op de kopse kant van deze nachtschoot zouden mijns inziens kunnen zijn ontstaan door met bijvoorbeeld een hamer op de uitgeschoven nachtschoot te slaan terwijl deze deur open was.
Alhoewel de braakschade aan de insteekgrendels mijns inziens buitensporig zwaar was zou dit gebeurd kunnen zijn terwijl de deur met de grendels slotvast was afgesloten."

4.4 De Beroepscommissie is van oordeel dat [naam verzekeraar]op grond van het bovenstaande voldoende heeft geadstrueerd haar stelling dat de inbraak door [X c.s.] in scène is gezet. Uit de verklaringen van W en de man blijkt dat zij elkaar op zondag 25 juli 2005 kort hebben gesproken. Volgens W heeft dat gesprek tussen 12.00 uur en 13.00 uur plaatsgevonden; hij was naar buiten gelopen omdat hij kraak- en breekgeluiden in de achtertuin van de buren hoorde en het niet vertrouwde. Voor deze door W waargenomen geluiden geven [X c.s.] geen enkele verklaring. Daarnaast acht de Beroepscommissie van belang dat de Technische Recherche na onderzoek heeft geconstateerd dat het hoofdslot van de achterdeur niet geforceerd was toen deze deur dicht en slotvast afgesloten was, terwijl [X c.s.] hebben verklaard dat zij de deur bij hun vertrek met drie sloten (waaronder het hoofdslot) hadden afgesloten, zoals door de gemachtigde van [X c.s.] ook bij de mondelinge behandeling nog is verklaard. Ook hiervoor geven [X c.s.] geen enkele verklaring.

4.5 [X c.s.] betwisten de betrouwbaarheid van de verklaring die W ten overstaan van de politie heeft afgelegd. Zij wijzen erop dat W op 30 december 2004 de gebeurtenissen op 25 juli 2004 op schrift heeft gesteld. Volgens hen bestaan er enkele relevante verschillen tussen de beide verklaringen. [X c.s.] menen dat het mogelijk is dat W de inbraak heeft gepleegd en dat hij zich met zijn verklaring trachtte in te dekken tegen verdenkingen.

4.6 De Beroepscommissie is van oordeel dat er geen reden is te twijfelen aan de betrouwbaarheid van de verklaring die W bij de politie heeft afgelegd. W schrijft in de verklaring van 30 december 2004 dat hij het verhaal weergeeft dat hij in zijn herinnering aan de politie heeft verteld. De tegenstrijdigheden die [X c.s.] menen te signaleren hebben slechts betrekking op ondergeschikte punten en zijn verklaarbaar uit het feit dat W bij zijn tweede verklaring afgaat op zijn herinneringen over een gebeurtenis die ongeveer een half jaar eerder heeft plaats-

gevonden. De stelling van [X c.s.] dat W zijn verklaringen zou hebben afgelegd om iedere verdenking af te schudden dat hij de dader van de diefstal is wordt niet door enig vaststaand feit geschraagd en is louter speculatief.

4.7 [X c.s.] wijzen ook nog op de eerste zin van de verklaring van W van 30 december 2004: "Op zondag … (ben de exacte datum kwijt) de dag voor de inbraak zat ik aan het begin van de middag te werken achter mijn computer". Volgens [X c.s.] blijkt hieruit dat de inbraak op maandag heeft plaatsgevonden en niet op de daaraan voorafgaande zondag waarop W de breekgeluiden in de tuin van de buren hoorde. De Beroepscommissie verwerpt deze stelling. De omstandigheid dat W in december 2004 in de veronderstelling verkeerde dat de inbraak op maandag heeft plaatsgevonden, is geen afdoende argument. W licht immers niet toe waarop hij deze veronderstelling baseert. Bovendien doet zijn veronderstelling niet af aan het feit dat W kort na de bewuste zondag heeft verklaard op die zondag de kraak- en breekgeluiden te hebben gehoord. Juist dit laatste element uit de verklaring van W draagt bij aan het bewijs dat de inbraak al op zondag 25 juli 2004 heeft plaatsgevonden.

4.8 [X c.s.] voeren verder nog aan dat de Geschillencommissie ten onrechte geen acht heeft geslagen op de getuigenverklaring van een buurvrouw, zoals weergegeven in een procesverbaal van het buurtonderzoek van 27 juli 2004. Hierin schrijven de verbalisanten P en K voor zover relevant het volgende:
"Wij hebben de bewoonster van huisnummer 34, mevr. van S gesproken. Zij vertelde dat ze afgelopen maandag de groene container aan de straat wilde zetten toen ze zag dat de poort van de schutting open gebroken was. Zij is vervolgens de tuin ingelopen en zag dat alles normaal was bij de achterzijde van de achterburen. De gordijnen hingen gewoon voor het raam en alles zag er netjes uit."

4.9 De Beroepscommissie is van oordeel dat deze verklaring te algemeen van aard is om hieraan enig bewijs te kunnen ontlenen dat de inbraak pas op maandag 26 juli 2004 heeft plaatsgevonden. In het bijzonder blijkt hieruit niet dat mevrouw Van S meer heeft gedaan dan dat zij door de opengebroken poort een stukje de tuin van [X c.s.] is ingelopen. Dat zij de woning van [X c.s.] van nabij heeft geïnspecteerd, valt uit haar verklaring niet af te leiden.

4.10 Tot slot betwisten [X c.s.] de relevantie van het rapport van de Technische Recherche, omdat – zo begrijpt de Beroepscommissie – de Officier van Justitie dit rapport niet voldoende achtte om de strafrechtelijke vervolging door te zetten. De Beroepscommissie verwerpt deze stelling. [X c.s.] hebben niet gemotiveerd waarom het rapport van de Technische Recherche inhoudelijk niet juist zou zijn. De omstandigheid dat de Officier van Justitie niet tot strafrechtelijke vervolging is overgegaan, betekent niet dat aan het rapport in het kader van deze procedure geen waarde toekomt.

4.11 Op grond van hetgeen hiervoor is overwogen komt de Beroepscommissie tot de volgende conclusie. De vaststaande feiten rechtvaardigden het oordeel dat voorshands vaststond dat de door [X c.s.] gestelde inbraak en diefstal, en daarmee een door de verzekering gedekt evenement, zich heeft voorgedaan. Het was aan [naam verzekeraar] om daartegen tegenbewijs te leveren. Zij is geslaagd in het bewijs dat [X c.s.] de inbraak en de diefstal in scène hebben gezet. Dit betekent dat [naam verzekeraar] niet verplicht is de schade te vergoeden en de interne en externe signalering van [X c.s.] door te halen. De Geschillencommissie heeft derhalve terecht de vorderingen van [X c.s.] afgewezen.

5. Beslissing

De Beroepscommissie stelt bij bindend advies vast dat de bestreden beslissing van de Geschillencommissie wordt gehandhaafd.